

УДК 378.147: 577

Дубінін С.І., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О.,
Пілюгін В.О., Рябушко О.Б.

Українська медична стоматологічна академія

**ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ АДАПТАЦІЇ
СТУДЕНТІВ З ІНДІЇ ДО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ
МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ**

Анотація. У статті розглянуті особливості адаптації студентів, що приїхали з Індії, до умов навчання в Українській медичній стоматологічній академії. Зазначені напрями соціокультурного включення студентів до іншомовного середовища та учбового процесу з урахуванням особливостей Індійської системи освіти.

Abstract. The article deals with the peculiarities of adaptation of students arriving from India to educational conditions of the Ukrainian Medical Stomatological Academy. The directions of socio-cultural inclusion of students into foreign-language environment and educational process taking into account the peculiarities of the Indian educational system were indicated.

Аннотация. В статье рассмотрены особенности адаптации студентов, приехавших из Индии, к условиям обучения в Украинской медицинской стоматологической академии. Обозначены направления социокультурного включения студентов в иноязычную среду и учебный процесс с учетом особенностей Индийской системы образования.

Ключові слова: іноземні студенти, адаптація, соціокультурна середина, ефективність навчання.

Keywords: foreign students, adaptation, socio-cultural environment, learning effectiveness.

Ключевые слова: иностранные студенты, адаптация, социокультурная среда, эффективность обучения.

Актуальність проблеми адаптації іноземних студентів визначається в першу чергу ефективністю їх навчання, як майбутніх лікарів-спеціалістів. Успішна адаптація сприяє швидкому включенню студентів у навчальний процес, що дозволяє вирішити проблему збереження контингенту студентів та допомагає підвищити якість підготовки студентів-медиків.

З перших днів перебування в Українській медичній стоматологічній академії іноземні студенти знаходяться в незвичайному для них соціокультурному, мовному та національному середовищі, в якому їм належить адаптуватися в найкоротші терміни. Ефективна адаптація підвищує якість і рівень навчання іноземних студентів, забезпечує високу мотивованість оволодіння знаннями, вміннями і навичками [1, с. 46].

Найважливішим та визначальним чинником соціально-економічного розвитку суспільства є освіта. Кожна країна відповідно до свого історичного розвитку, національних традицій, умов, перспектив формує власну систему освіти [2, с. 159]. Індійська система освіти подібна до системи англосаксонських країн, таких як Великобританія, Сполучені Штати, Канада, Нова Зеландія, Австралія та Ірландія. Вивчення предметів біологічного напрямку займає важливе місце у науково-дослідницькій діяльності в азіатських країнах, Індії зокрема. На сучасному етапі індійські вищі навчальні заклади пропонують високоякісну освіту, нічим не поступаючись відомим європейським університетам. Велика кількість індійських студентів, аспірантів і молодих науковців продовжують навчання в західних навчальних закладах і в подальшому успішно працюють за межами своєї країни. Успішні студенти прагнуть продовжити кар'єру в англосаксонських країнах, оскільки знання, отримані в індійському вузі дозволяють їм на рівних працювати в відомих медичних закладах. За останні кілька років Нобелівську премію в різних категоріях отримали шість індійських вчених. Отже, стати студентом-медиком престижного медичного вузу в Індії досить складно, тому ті, кому це вдалося, відносяться до навчання надзвичайно старанно.

Вивчення біології як окремої дисципліни починається на рівні початкової школи, коли школярі знайомляться з основними властивостями живих істот та їх різноманітністю у всьому світі. Біологія як дисципліна становить значну складову навчального плану в галузі науки і вивчається всіма студентами до рівня середньої школи (система 9 та 10 стандартів). Процес спеціалізації розпочинається на базі вищої освіти (система 11-го та 12-го стандартів) і має вибірковий характер. Система вищої індійської освіти має, по аналогії з європейським, три ступені: бакалаврат, магістратуру та докторантуру. Тільки закінчивши середню школу і отримавши атестат, можна подати документи на бакалаврат. Залежно від того, яку студент вибирає спеціальність навчання триває близько чотирьох років (медичний, фармацевтичний, ветеринарний факультети). Протягом кількох останніх років багато якісних медичних коледжів та інститутів Індії пропонують якісну медичну освіту, здатну задовольнити зростаючу потребу студентів, аспірантів та докторантів медичних наук в Індії [3, с. 79].

У сфері медичної освіти Індії існують різні типи навчальних програм медичних коледжів, які студенти обирають відповідно до майбутньої спеціалізації та продовження кар'єри в медицині. Студенти, які бажають продовжити своє навчання у медичній галузі, зазвичай вибирають біологію як один з основних предметів на вищому та середньому рівнях. Залежно від спеціалізації навчання процес досягнення відповідної ступеня в Індії може тривати близько трьох-п'яти років. Спеціалізовані медичні програми післядипломної освіти тривають, як правило, від двох до трьох років. Після закінчення аспірантури у слухачів існує можливість продовження навчання для отримання в подальшому докторських ступенів та продовження наукових досліджень у різних навчальних закладах. Сучасний діапазон лабораторних досліджень дозволяє слухачам краще зрозуміти основні теоретичні питання, обговорені на лекціях, частина яких, в більшості випадків, залишаються обмеженими через ліміт навчального часу. Останнім часом більша кількість студентів в Індії віддала перевагу "сучасній" біології, де вивчаються такі

предмети, як біотехнологія, медична генетика, молекулярна біологія тощо, а не традиційна ботаніка чи зоологія. Слід зазначити, що зацікавленість біологічними дисциплінами у медичних університетах значно зросла в останні роки завдяки широкому та публічному обговорюванню подій у галузі геноміки та біотехнології. Проблеми молекулярної біології та екологічні дослідження значно зацікавили та залучили молодих людей та майбутніх лікарів до всебічного вивчення питань даного напрямку.

Медичну освіту в Індії забезпечує як державний сектор так і приватний, контроль та фінансування яких здійснюються на трьох рівнях: центральному, державному та місцевому.

В останні роки міжнародний рейтинг українських вищих навчальних закладів повільно, але неухильно зростає, і в результаті в Україну надходить більше студентів з Азії. Вступаючи в нове співтовариство, студенти проходять соціокультурну адаптацію, яка в широкому розумінні являє собою складний процес, за допомогою якого студент досягає відповідності з новим соціальним і культурним середовищем, що є результатом успішного вступу в нове суспільство та виражається за допомогою особистісного задоволення і можливістю повноцінного життя, а також активної участі студента в соціальному і культурному житті групи і нового суспільства [4, с. 78].

Основними перешкодами в процесі адаптації та інтеграції в нове суспільство є відмова від традиційних культурних цінностей, пошук компромісу в існуванні як мінімум двох культур і нерівність культурних позицій іноземців [5, с.130].

Слід зазначити, що облік цінностей і комунікативних аспектів культури, особливостей вивчення медичних дисциплін в Україні дозволяють розвивати міжнародну взаємодію на основі етнокультурних стереотипів, цінностей, традицій в діалозі між країнами. На нашу думку, соціокультурна адаптація - це складний процес, який може бути успішним лише в разі взаємодії між студентом і оточуючим його суспільством.

Список літератури:

1. Особливості адаптації вітчизняних та іноземних студентів до навчання в медичному вузі / В. І. Шепітько, О. Л. Лисаченко, Г. А. Єрошенко [та ін.] // Mind technologies: step to the future : International scientific-practical congress of pedagogues, psychologists and medics, April, 2018. – Brussels, Belgium, 2018. – С. 46–48.
2. Особливості психологічної адаптації іноземних студентів медичних закладів України / А. М. Скрипніков, Л. О. Герасименко, Р. І. Ісаков, Г. Л. Небесний // Світ медицини та біології. – 2013. – № 2. – С. 159–161.
3. Пілюгін В. О. Досвід викладання медичної біології студентам іноземцям в умовах міжкультурної комунікації / В. О. Пілюгін, О. В. Овчаренко, О. Б. Рябушко // Суспільство і медицина: діалог в умовах євроінтеграції : матеріали доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. – 1-2 жовтня 2015 р. – Полтава, 2015. – С. 79–80.
4. Проблемні питання вдосконалення підготовки іноземних студентів із медичної біології / С. І. Дубінін, А. В. Ваценко, В. О. Пілюгін [та ін.] // Основні напрямки удосконалення підготовки медичних кадрів у сучасних умовах : матеріали навч.-наук. конф. з міжнародною участю (Полтава, 2015) / М-во охорони здоров'я України, ВДНЗ України «УМСА». – Полтава, 2015. – С. 78–79.
5. Панькевич А. І. Проблеми та перспективи навчання іноземних студентів у вищих медичних навчальних закладах України / А. І. Панькевич, І. А. Колісник, А. М. Гоголь // Світ медицини та біології. – 2013. – № 2. – С. 130–132.